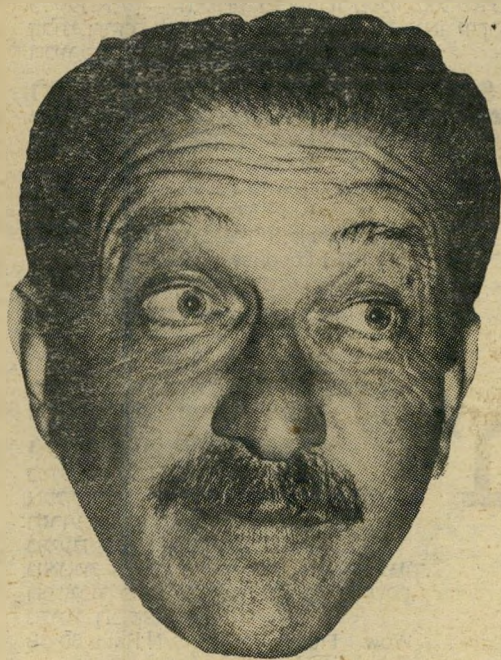

דרום-אפריקה: ברית המצורעים

ח"כ וייצמן
הסכמה לבית

את הצבא בקשיחות רבה נגד אנשי המחתרת השמאלניים והמוסלמיים, העשויים לגלות התנגדות להחזרת השבויים. הצד המפסיד. עיראק עשויה להגיב בהשמעת רעשים פרוסובייטיים, אך היא יצאה, לטווח ארוך, מהמעגל הסובייטי. יש להניח שארצות-הברית, בשיתוף פעולה עם סעודיה ויתר נסיכויות המפרץ, ינסו עתה לתווך בסיכסוך ולהביאו לסיום שיתקבל על דעת כל הצדדים.

המימשל האמריקאי בונה את כל האיסטרטגיה שלו בדרום-מערב אסיה ובמרחב על חישול אחדות ערבית-מוסלמית נגד ברית-המועצות. סאדאם חוסיין רואה מוסלמית נגד ברית-המועצות. סאדאם חוסיין רואה בברית הסודית-סובייטית איום ברור למעמדו במרחב, ולכן יכולתו לצאת נגד האמריקאים ללא הסודים היא מוגבלת ביותר. בהקשר זה יש לראות את התחדדות היחסים הבינוניים באירופה, ואת חידושה היחסי של העוינות בברלין. הסובייטים, שהודחו ממצריים ועתה אף מעיראק, ושאיבדו כל סיכוי לאחיה של ממש באיראן, מנסים ללחוץ על מדינות אירופה המתונות. הם עדיין מקווים למלא תפקיד כלשהו בסיכסוך הישראלי-ערבי, אחרי הכישלון הסופי של קמפידייוויד, שהפך כבר לבדיחה גרועה. הדרך לכך עוברת ביון ובפאריס, והסובייטים מנסים להוכיח שגם הם מסוגלים להפעיל שיטה של מקל וגזר בנורה הבינלאומית.

תוך עקיפת האמברגו הרישמי של האו"ם על משלוח נשק ותחמושת לארץ זו. המיבצע התנהל על-ידי ממשלת יצחק רבין ושימעון פרס ב-1975. כשדרום-אפריקה פלשה לאנגולה. שר-החוץ האמריקאי בתקופה זו, הנרי קיסינג'ר, השתמש בישראל כדי לעקוף את הקונגרס, ואפילו את צבא ארצות-הברית. הוא הזר בכך על הטקטיקה שבה השתמש במיבצעו המפורסם, אירוע צדדי, שבו הוטל חצי מיליון טון חומר-נפץ על קמבודיה.

הבזק של אור. לדברי המפיקים הבריטיים, שעסקו גם בתחקירים יסודיים וממושכים ב-11 מדינות, כולל ישראל, העבירו אנשי הסייאי את הפגזים לישראל, באמצעות חברת-בת הקרויה ספייס ריטארץ' (מחקר חלל). כרגיל סיעו לסייאי חברות-דמי ובנקים פרי-טיים, חלקם מפוקפקים למדי. חברת ספייס ריטארץ' נסתייעה בישראל כדי להונות את שילטונות הצבא בארצות-הברית. המימסד הביטחוני האמריקאי היה משוכנע שהפגזים נועדו לישראל, מעשה הונאה זה הצליח בזכות שיתוף הפעולה בין ישראל, חברת ספייס ריטארץ', הנרי קיסינג'ר ודרום-אפריקה. בתוכנית הטלוויזיה נאמר בפירושי, שקשר זה אושר רשמית על-ידי הקבינט של רבין, ושיתוף הפעולה הפורה נגד העם האנגולי הביא להזמנתו של פורסטל לישראל. בתוכנית אף הועלתה שוב ההאשמה, עליה מדברים בביטחון גמור בחוגים בינלאומיים, שהבזק האור האדיר בדרום האוקיינוס האטלנטי ב-22 בספטמבר 1979 לא היה אלא ניסוי גרעיני משותף של ישראל ודרום-אפריקה.

ארצות-הברית:

השלב האיראני

השלב האיראני באסטרטגיה האמריקאית התחיל אחרי שפיכות הדמים וההרס שכבר נגרמו במלחמת המפרץ הפרסי. לפני שבועיים נכתב בעולם קטן: "האמריקאים הניחו, שתבוסת האיראנים יגרמו בהלה בטהראן, יחזקו את כוחו של הנשיא באני סאדר מול הקנאים, ויכריחו את צבא איראן לפנות לארצות-הברית בבקשה לאספקת נשק וחלפים לציוד האמריקאי. נראה שקארטר מקווה להגיע להסכם חשאי עם איראן ולקבל לידיו את בנייה-ערובה לפני הבחירות."

עתה כבר ברור שהמימשל האמריקאי ניהל בשבועות האחרונים סדרה ארוכה של מגעים קדחתניים עם איראן. המצוקה האיראנית והשיתות הדיפלומטיות בניו-יורק לוו בהצהרה קארטרית טיפוסית. הנשיא גימיי קארטר הודיע, ללא כחל ושרק, ששיתרו בנייה-ערובה יביא להפסקת האמברגו נגד איראן, לחידוש יחסי המסחר הרגילים ולהפשתת הנסכים האיראניים בבנקים אמרי-קאיים ואירופיים. קארטר אף הכריז שארצות-הברית מעוניינת באיראן חזקה. שר-החוץ שלו אדמונד מאסקי דיבר אף הוא בגנות קריעת שטחים מאיראן, אך קשר בפירושי את תמיכתה האפשרית של ארצות-הברית באיראן בשיחורו מיידי של בנייה-ערובה. כימת, אם כך, אפשרות לשיחורו קרוב ביותר של בנייה-ערובה, מצב החירום יאפשר לבאני סאדר להפעיל

מישטר האפרטהייד בדרום-אפריקה הפך את שליטה הלבנים של ארץ זו למצורעים הפוליטיים של העולם. האידיאולוגיה הגיוענית שעוצבה על-ידי מנהיגי המפלגה הלאומנית הושפעה מאוד מהתורות הנאציות. ראש ממ שלת דרום-אפריקה לשעבר, ג'ון פורסטל, שהיה אורחו של יצחק רבין בארץ ב-1976, הוא רק אחד מעשרות מנהיגי מפלגתו, שנעצרו על-ידי הבריטים בתקופת מלחמת-העולם השנייה בעוון אהדה פעילה לנאצים. האפלייה הטוטאלית נגד הרוב השחור באפריקה מלווה, מטבע הדברים, בדיכוי אלום. בשנים האחרונות נרצחו מאות שחורים ביריות אנשי מישטרה וצבא. כשמחו נגד שלילת זכויותיהם הפוליטיות והאנושיות. מנהיגי התסיסה, אינטלקטואלים שחורים, נעצרו ונחקרו במרתפי הבוס. המישטרה הפוליטית הדרום-אפריקאית, בשיטות גסטאפו מובהקות, רבים מהם נרצחו תוך כדי חקירה.

בשבוע שעבר הופיע בלונדון ספרו החדש של הליברל הלבן הדרום-אפריקאי דונאלד וודס, עורך העיתון דיילי-דיסטפאץ, שנמלט לבריטניה עם בני מישטרהו בדצמבר 1977. וודס, איש מימסד מובהק שהפך לליברל-רדיקלי בהשפעת מוריו באוניברסיטת קייפטאון וידידו תו עם עם מנהיגי תנועת התודעה-השחורה בדרום אפריקה, התפרסם בעיקר בזכות ספרו על רצח הבולט

שבמנהיגים אלה, סטיב ביקו. וכך מתאר וודס את רצח ביקו בספרו שתורגם לעברית על-ידי ישראל כרמי: "ביום שלישי בשבוע, 6.9.77, נלקח יריד מהקרובים אלי — באנטו סטיוון ביקו שמו — והובא על-ידי המישטר הפוליטית של דרום-אפריקה לחדר מיספר 19 שב בניין סאנלאם, רח' סטראנד שבפורט-אליוז, מחוז הכף. שם נבל באויקים, נאסר בשלשלת-קרטול, נחקר במשך 22 שעות תוך כדי מהלומות ועינויים. במהלך ההתעללות הזו ספג ביקו כמה מהלומות שגרמו נזק פאטאלי למוחו. הביאו עליו אובדן זמנות כעבור ששה ימים...המענים נמנו עם שני צוותי-חקירים. האחד פועל ביום, והשני בלילה. עצירים שהתנסו אישית בשיתותיה של מישטרת הביטחון אמרים שצוותי היום מתמחים בהצגת שאלות משולבות ומתואמות, טקטיקות פסיכולוגיות והשפלה מיר-לולית. אבל צוותי-הלילה הם הבורות אלימות המעניקות לעצירים מהלומות "ריכוך", כהכנה לצוותי-היום. אנשים אלה היו רק שליחים פשוטים. האחראי והאשם במותו של סטיב ביקו היה גיימס תומאס קרוגר, "שר המישטר".

"התכתשות אלימה". ביקו היה, אומנם הבולט והמבריק מקרב המורדים השחורים, אך רבים מהבריון זכו לטיפול דומה. מ-1963 ועד לרצח ביקו מתו 43 עצירים שחורים תוך כדי מעצרה במכלאות של הבוס. לפי נתונים רישמיים שנמסרו על-ידי ממשלת דרום-אפריקה עצמה, התאבדו 15 מעצירים אלה בתלייה, שבעה מצאו את מותם בשיטות התאבדות אחרות ושלשה, כולל ביקו, מתו במהלך התכתשות אלימה עם החוקרים. "התכתשות אלימה" של אסירים כבולים בידיהם וברגליהם עם חוקרים מווייניים ומצויידים באלות ובמכשירי-עינויים. בעשור האחרון שורת הסכמה לבית ושיתוף פעולה הדוק ביותר בין ממשלות ישראל וממשלת דרום-אפריקה. לפי ידיעות מאירופה, מהווה המימסד הישראלי חוליה חשובה בהגשת סיוע צבאי, איסטרטגי ואף גרעיני לדרום-אפריקה. מבחינה פוליטית אחראים להידוק יחסים זה שלוש צמדים של ראשי ממשלה ושרי-חוץ. גולדה מאיר ואבא אבן, יצחק רבין ויגאל אלון, מנחם בגין ומשה דיין, לרשימה נכבדה זו יש להוסיף שני שרי-ביטחון, שגם הם אחראים לחרפה, שתביא נזקים לטווח ארוך, שימעון פרס ועזר וייצמן. נכון במציאות הכיבוש, הנידוי הבינלאומי והיחס לערבים בשטחים יצרו את "הגיון המדינה" של ברית המצורעים הונו. אך ישראל, התלויה הרבה יותר מדרום-אפריקה ברצונה הטוב של הקהילייה הבינלאומית, הדביקה על עצמה תווית שאינה ניתנת למחיקה. היא מוקעת עתה בחוגים נאורים במערב כשותפה הנלהבת ביותר של מישטר האפרטהייד. לכך יש מחיר לא רק בעולם השלישי, אלא גם במאבק על דעת הקהל במערב, כולל חוגים יהודיים רבים הבוחלים בגיוענות כדבר מובן מאליה.

השבוע הועמדו ממשלות ישראל על ספסל הנאשמים לפני 15 מיליוני צופים בבריטניה. בתוכנית הטלוויזיה הפופולארית עולם בפעולה, תואר תפקיד המפתח שמיל-אה ישראל פנתה פגזים מתוחכמים לארצות-הברית הדרום-אפריקאית. ישראל פעלה בשליחות הסייאי, א

טרזקי למתחילים

This funny informative documentary comic-book traces Trotsky's career, from prison to the heights of revolutionary power, to his tragic downfall and death.

שיטות התעמולה הפוליטיות הולכות ונעשות מתוח-כמות יותר ויותר. השבוע יצא בבריטניה ספר קרי-קטורות מברד, בסיגנון הקומיקס, בשם "טרזקי למתחילים". הספר, שחובר בידי שני טרוצקיסטים ותיקים ומפורסמים, טאריק עלי ופיל איוונס, מחאר את קורותיו של טרוצקי — ממעצרו בכלא הצארי, דרך המהפכה, יצירת הצבא האדום, הדחתו ורציחתו בידי סוכן טטאליניסטי במכסיקו. הטכסט והציורים הם מבדחים ומושכים.

מסביר טאריק עלי: "גם ההערכה שלנו לטרזקי אינה שוללת התייחסות הומוריסטית אליו. אם הבדי-חות המבט הקל לחידה של טרוצקי יגבירו את ההתעניינות כלפיו בקרב ילדים, נוער ואף מבוגרים, נמצא כולנו נשכרים". מי שטוען שאין לקומוניסטים חוש הומור לא פגש, כנראה, את הטרזוקיסטים.